

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Landstinget. № 95.

Elleve Session.

59de Møde.

Tirsdagen den 20de Marts.

(Forsfat.)

**Ministeren for Kirke- og Under-
viisningsvæsenet:** Jeg kan dog ikke ind-
see, at den ærede næstsidste Taler har godtgjort,
at den forrige Lønningslov, der var under For-
handling, med Dette kunde tillægges Prædicat
af daarligh og slet. Jeg troer, at man, naar
man vil prøve paa at udarbejde en saadan
Lønningslov, vil finde, at der altid bliver
Noget tilbage, der kan beskrives, hvorom der
kan siges baade Noget for og imod. Forsaa-
vidt en æret Rigsdagsmand meente, at jeg selv
havde givet Exemplet til at paaberaabe sig
Yttringer i det andet Thing, skal jeg bemærke,
at jeg ikke her har paaberaabt mig Yttringer,
faldne i det andet Thing, jeg har kun sagt,
hvorledes det vilde stille sig ved Lovens videre
Fremme.

Jeg kan dog ikke lade den ærede Rigsdags-
mand tilegne sig en Opfattelse af Grundlovens
§ 80, som jeg troer er en Forvanskning, og
ialfsald er saa kunstig, at den kun kan tjene til
at forklare ud af Grundloven dens udtrykkelige
Bestemmelser. Han forklarede Grundlovens
§ 80 saaledes, at Folketjens Forsfatning skal
ordnes ved Lov. I een Henseende troer jeg,
at hans Opfattelse er rigtig, nemlig dert, at
„ordnes“ maa opfattes paa samme Maade som
„skal ordnes“. Man vil meget hyppig i Grund-
lovsproget finde, at Nutidsformen er brugt,

hvor ellers Fremtidsformen bruges. Naar der
staar i § 69: „Thingenes Møder ere offent-
lige“, saa er det ikke Grundlovens Mening at
ville udtale Noget, der er, men at Thingenes
Møder skulle være offentlige, og naar der
staar, at Folketjens Forsfatning ordnes ved
Lov, saa maa det forstaas saaledes, at Folke-
tjens Forsfatning skal ordnes ved Lov. Nu
er det den ærede Rigsdagsmands Mening, at
Paragraphen skulle betyde, at Folketjens For-
fatning ordnes ved Lov, og ikke ad Admini-
strationens Vel. Det vilde virkelig være ganske
besynderligt i en Grundlov at sige dette, da det
jo er en Selvsølge, at en Forandring af hvad
der er lovbegrundet — og Folketjens For-
fatning har jo sin Begrundelse i Christian den
Stes Lov — kun kan skee ved Lov; det kan jo
aaenbart kun være Grundlovens Mening, at
slige Forandringer af indgribende Betydning
kun skulle kunne skee ad Lovgivningsveien. Den
ærede Rigsdagsmands Fortolkning forekommer
mig derfor at være noget kunstig. Men lad
os nu see, om der ikke er andre Paragrapher,
hvor det samme vil være Tilfældet. Det
hædder i § 88: „Alle Indskrænkninger i den
frie og lige Afgang til Erhverv, som ikke ere
begrundede i det almene Vel, skulle hæves ved
Lov“. Er det ogsaa her den ærede Rigsdags-
mands Mening, at dette „ved Lov“ skal betyde,
at det ikke maa skee ad administrativt Vel, men
at, naar det skal skee, det da kun maa skee ad Lov-
givningsveien? Er dette ikke hans Mening,
men mener han, at der i disse Paragrapher
er slaaet store Grundsætninger fast, som det
skal overlades det borgerlige Samfund igjen-